

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
Majandusteaduskond
Ragnar Nurkse innovatsiooni ja valitsemise instituut

Kristiina Hein

VENEKEELED AJATEENIJAD EESTI KAITSEVÄES

Magistritöö

Õppekava HAAM02/18, peeriala avaliku sektori juhtimine ja innovatsioon

Juhendaja: Prof Dr Tiina Randma-Liiv

Tallinn 2020

LÜHIKOKKUVÕTE

Magistritöö eesmärgiks on välja selgitada, kas venekeelsetel ajateenijatel esineb Eesti kaitseväes probleeme nende etnilise päritolu tõttu ja millised need probleemid on. Teoreetiline raamistik koosneb integratsiooni- ja esindusbürokraatia teooriatest ja nende rakendamisest kaitsestruktuurides. Uuringu fookuses on 2019-2020 aastal ajateenistusse kutsutud venekeelsed ajateenijad, kellel on puudulik eesti keele oskus. Kontrollgrupiks olid eestikeelsed ajateenijad samades pataljonides. Magistritöö empiiriline osa koosneb venekeelsete ajateenijate arvu väljaselgitamisest Eesti kaitseväe struktuuriüksuste lõikes, venekeelsete ajateenijate probleemide kaardistamisest ning nende probleemide analüüsist, tuginedes fookusgrupiintervjuudele viies erinevas pataljonis üle Eesti. Magistritöös selgub, et venekeelsete ajateenijate suurimaks probleemiks on nende puudulik eesti keele oskus ning nendesse erinevalt suhtumine etnilise päritolu tõttu. Sellest tulenevalt esineb ka teisi probleeme, nagu näiteks tõrjutus, madalatasemeliste rollide täitmine ning ka usaldamatus nende suhtes. Uurimusest selgus, et enamasti toimub ajateenistuses erinevate etniliste rühmade integratsioon, kuid osades pataljonides oli selgeid märke ka eraldumisest ja segregatsioonist. Eelpool mainitud probleemid peegeldusid ka venekeelsete ajateenijate üldise heaolu hinnangu tulemustes, mis osutusid valdavalt madalamaks kui eestikeelsetel ajateenijatel. Magistritöö põhjal tuleks pataljonidel ja ka Kaitseväljalaiemalt rakendada täiendavaid meetmeid, et vähendada venekeelsetele ajateenijatele omaseid probleeme Eesti kaitseväes. Näiteks tuleks rühmadesse ja juhtkonda määrata rohkem kakskeelseid inimesi. Kaitseväge peaks kaaluma ka tähtsamate ajateenistuses käsitlevate materjalide tõlkimist vene keelde, et venekeelsed ajateenijad saaksid efektiivsemalt täita oma teenistusülesandeid ja omandaksid vajalikud eestikeelsed terminid.

Võtmemõisted: integratsioon, esindusbürokraatia, Eesti kaitseväge, venekeelsed ajateenijad